

Nr 213.

Af herr **Rydén**, om ändrad lydelse af 14 kap. 22 § strafflagen
m. m.

Den ena gången efter den andra inträffar det, att öfver olyckliga kvinnor, som i förtviflan dödat sina barn, domar afkunnas, som i hög grad uppröra det allmänna rättsmedvetandet. Under trycket af opinionen öfver sådana domar ändrades år 1907 14 kap. 22 § strafflagen i den riktningen, att lägsta strafflatituden för barnamord sänktes till ett år. Denna straffsänkning tillämpas emellertid endast i det fall, att dödandet ägt rum omedelbart efter barnets födelse. Den ogifta moder, som har styrkan att några dagar strida mot nöd och förtviflan, innan hon begår förbrytelsen, straffas däremot enligt 14 kap. 1 §, hvars lägsta strafflatitud är *lifstids straffarbete* — en i mina ögon omänsklig dom öfver en människa, som oftast bragts till förtviflan genom en mans samvetlöshet att undandraga sig plikterna gent emot sitt eget barn och dess moder.

Ett fall, som allmänt upprört sinnena, beror för närvarande på Skånska hofrättens pröfning. En stackars olycklig moder som utan existensmöjligheter, öfvergifven af alla i nära tre veckor efter barnets födelse kämpar som för lifvet för att kunna behålla sitt barn lefvande tvingas till slut af nöden på knä och tager sitt barns lif. Hon dömes icke för barnamord utan för *mord* till lifstids straffarbete. Allmänna rättsmedvetandet reagerar. En man, som inte tror, att lagarna kunna vara så gränslöst obarmhärtiga, anmäler domaren för justitieombudsmannen. Denne konstaterar emellertid, att domaren ej kunnat döma annorlunda. Sådan är lagen. Hofrätten drar sig för att stadfästa domen. Kan manne inte den olyckliga ha befunnit sig i ett sådant tillstånd af depression, att hon varit mindre tillräknelig? Hon intages för observation på hospital, där man konstaterar, att hon varit vid sina sinnens fulla bruk. Så återstår ingenting annat än att lagen har sin

gång. Det blir lifstids straffarbete, måhända förkortad någon gång i framtiden genom kunglig nåd. Straffet har blifvit så otroligt hårdt, därför att hon icke var färdig att döda barnet omedelbart efter födelsen. Och dock torde mången förmena, att den kvinna, som i tre veckor stridde innan hon begick sin förtviflade gärning, visat en större moralisk styrka än den som föll för första ögonblickets frestelse.

Ett bibehållande af den nuvarande kolossala skillnaden i straff mellan barnamord omedelbart efter födelsen och några dagar eller veckor efter densamma synes mig rent obilligt med hänsyn till brottens natur. Särskildt framträder denna obillighet, om man tänker på det förhållandet, att det blir allt vanligare, att ogifta mödrar vid barnens födelse söka sig in å barnbördshusen. För dessa kvinnor inträffar det förtviflade läge, under hvilket i regeln barnamorden pläga ske, först efter slutet af vistelsen å barnbördshuset, d. v. s. i allmänhet efter 8—10 dagar. Mödrar, som omedelbart efter sin utskrifning från barnbördshuset döda sina barn, dömas sålunda för mord till lifstids straffarbete.

Jag anser dessa förhållanden vara så orättfärdiga mot de olyckliga öfvergifna mödrarna och så obarmhärtiga mot de domare, som nödsakas tillämpa dessa lagbestämmelser, att jag härmed dristar mig föreslå en förändring i lagen. Den synes mig böra ske genom den ändringen, att barnamord icke dömas som mord enligt 14 kap. 1 § strafflagen utan enligt 22 § i samma kapitel. Jag har tänkt mig, att syftet med min motion skulle vinnas, därest ordet »foster» i denna paragraf utbytes mot ordet »barn».

Därest lagutskottet finner sig kunna biträda tankegången i min motion men skulle finna annan lagändring nödig eller lämplig för uppnåendet af dess syfte, anhåller jag värdsamt att lagutskottet ville, utan uppskjutande af frågans lösning till en obestämd framtid, föreslå nödiga jämkningar eller omformuleringar.

På grund af det anförda tillåter jag mig värdsamt föreslå,

att Riksdagen ville för sin del antaga följande förslag till ändrad lydelse af 14 kap. 22 § i strafflagen:

22 §.

Har kvinna, som af oloffig beblandelse blifvit hafvande, vid födseln eller därefter uppsåtligen dödat sitt barn, vare sig genom handåverkan eller under-

låtenhet af det, som till *barnets* bibehållande vid lif nödigt var; dömes för barnamord till straffarbete från och med ett till och med sex år. Äro omständigheterna synnerligen försvårande, må tiden för straffarbetet till tio år höjas.

Därest för vinnandet af syftet med denna motion ändring i denna eller annan paragraf i 14 kap. strafflagen skulle befinnas nödig eller lämplig vill jag härmed hafva framställt motion om sådan ändring.

Stockholm den 27 januari 1911.

Värner Rydén.

Nr 214.

Af herr **Rydén**, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående beredande af en bättre rättslig ställning åt utom äktenskapet födda barn och deras mödrar.

I sammanhang med annan motion jag denna dag väckt om ändring i strafflagen i syfte att få en barmhärtigare lagstiftning mot olyckliga öfvergifna mödrar, som i förtviflan döda sina barn, dristar jag mig härmed påkalla Riksdagens uppmärksamhet för en annan angelägenhet. Oftast beror ett barnamord därpå, att modern öfvergifvits af barnets fader. Rannsakingar i sådana mål blotta understundom en afgrund af ansvars- och samvetslöshet hos barnafäder. Mången gång är fadern till ett barn den som bär det moraliska ansvaret för ett barnamord, medan han inför lagen går fullkomligt fri från straff. Man skulle därför